

FAQ

Collectieve zonnestroominstallatie op het dak van de VvE

Veel VvE's en hun leden zouden graag hun energievoorziening willen verduurzamen en zelf duurzame stroom willen opwekken. Stichting Kennemer Energie heeft daarom in opdracht van de gemeente Haarlem een model ontwikkeld waarmee VvE's op een eenvoudige manier een collectieve zonnestroominstallatie kunnen (laten) realiseren op eigen dak, hun gebouw kunnen verduurzamen en de gezamenlijke energiekosten – of die van hun leden – kunnen verlagen.

Waarom een collectief zonnestroomdak voor een VvE?

Veel VvE's hebben grote daken die uitstekend geschikt zijn voor het opwekken van zonne-energie. In tegenstelling tot bijvoorbeeld zonnepanelen op een eengezinswoning is het vaak heel kostbaar of soms zelfs onmogelijk om individuele appartementen direct op een zonnestroominstallatie op het dak van hun VvE aan te sluiten. Een collectief zonnestroomdak is dan een aantrekkelijke alternatieve oplossing.

Hoe werkt een collectief zonnestroomdak?

Bij het realiseren van een collectief zonnestroomdak zijn er in de basis 3 verschillende modellen:

1. Bij **model 1**, dat gebruik maakt van de **Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE)**, ontvangt een VvE gedurende 15 jaar een subsidie per geproduceerde kWh. Individuele leden van de VvE (en/of de VvE zelf) investeren in de zonnepanelen op het dak en ontvangen hiervoor jaarlijks een financiële vergoeding. Het is ook mogelijk dat omwonenden – mits deze in hetzelfde of een aangrenzend postcodegebied wonen – kunnen mee investeren. In dat geval wordt het collectieve zonnestroomdak meestal door een lokale energiecoöperatie beheerd. De energiecoöperatie doet het onderhoud, zorgt voor de administratie en zorgt ervoor dat iedere deelnemer periodiek een financiële vergoeding ontvangt. Na 15 jaar blijft de PV-installatie overigens zonne-energie opwekken, maar vervalt de subsidie. De SCE is sinds 1 april 2021 de opvolger van de postcoderoosregeling (PCR).
2. Minder vaak wordt een collectief zonnestroomdak op een VvE gerealiseerd met **model 2**, waarbij gebruik wordt gemaakt van **SDE++ subsidie**. De VvE gebruikt hierbij (grotendeels) zelf de opgewekte stroom – bijvoorbeeld voor de collectieve voorzieningen - en ontvangt een bepaald bedrag subsidie per opgewekte kWh gedurende 15 jaar zowel voor de stroom die direct zelf gebruikt wordt als voor de stroom die 'overblijft' en aan het net wordt geleverd. Na 15 jaar blijft de PV-installatie zonne-energie opwekken, en dus blijven de kosten voor eigen gebruik laag, alleen de subsidie SDE++ stopt na 15 jaar. De individuele leden van de VvE nemen de stroom dus niet zelf af maar besparen wel op de energiekosten van de collectieve voorzieningen. Voorwaarde voor dit tweede model is dat de VvE over een zogeheten grootverbruikersaansluiting beschikt. In de praktijk is dit vooral bij hele grote VvE's het geval.
3. Tot slot is er **model 3 ('achter de meter' of 'saldereen')**. Het is in sommige gevallen mogelijk om het dak te verkavelen, zodat een lid van de VvE zonnepanelen kan plaatsen op zijn of haar eigen kavel. De betreffende VvE-leden hebben dan een eigen installatie (panelen, omvormer, bekabeling, etc.) die wordt aangesloten op (of beter gezegd achter) de eigen meter. Deze oplossing wordt soms gebruikt bij kleine VvE's en is relatief kostbaar. Aangezien er bij dit model sprake is van meerdere kleinere installaties, is dit technisch en juridisch gezien geen collectief zonnestroomdak.

Wanneer dit niet mogelijk is, kan de stroom ook worden gebruikt voor de collectieve voorzieningen van de VvE, zoals bijvoorbeeld voor de lift.

Hoeveel zelf opgewekte stroom krijgt elke deelnemer?

Bij model 1 (SCE) ontvangen de deelnemers geen stroom. Ook wordt de opgewekte stroom, zeker bij een grootverbruikersaansluiting, niet gebruikt voor de collectieve voorzieningen van de VvE. In plaats hiervan ontvangen deelnemers een jaarlijkse financiële vergoeding, die wordt itgekeerd door de VvE of de lokale energiecoöperatie.

Bij model 2 (SDE++) krijgen de individuele VvE-leden geen zonnestroom, maar wordt de opgewekte zonne-energie gebruikt voor de collectieve voorzieningen (liften, verlichting gemeenschappelijke ruimtes, elektrische installaties, etc.).

Bij model 3 ('achter de meter' of salderen), bepaalt u – aan de hand van de omvang van de eigen zonnestroominstallatie – de hoeveelheid opgewekte zonnestroom. Deze energie komt vrijwel altijd direct ten goede van de collectieve voorzieningen van de VvE. Ook kan ISDE subsidie een financiële ondersteuning zijn hierbij. Het komt veel minder vaak voor dat de opgewekte energie naar de verschillende appartementen gaat.

Wat kost het om mee te doen?

De kosten om mee te doen bij een collectief zonnestroomdak volgens model 1 (SCE) zijn afhankelijk van het aantal zonnestroomdelen dat door deelnemers worden aangeschaft. Een zonnestroomdeel is jaarlijks gemiddeld (afhankelijk van de hoeveelheid zon) goed voor zo'n 220 à 235 kWh opgewekte zonnestroom. Zonnestroomdelen kosten gemiddeld eenmalig ca. 300 euro per stuk of minder. De investering in zonnestroomdelen is via de jaarlijks uit te keren financiële vergoeding binnen 10 jaar terugverdiend, terwijl de zonnepanelen een levensduur hebben van 25 jaar of meer.

Bij model 2 (SDE++) zijn de kosten en opbrengsten volledig voor de VvE en de investeringskosten zijn dan sterk afhankelijk van de grootte van de zonnestroominstallatie en dus de bruikbare oppervlakte van het dak.

Bij model 3 ('achter de meter' of salderen) zijn bij het verkavelen van het dak de kosten en opbrengsten volledig voor (het individuele lid van) de VvE en die kan zelf bepalen hoe groot zijn zonnestroominstallatie wordt. Uiteraard moet dit afgestemd worden met de andere leden van de VvE. Wanneer gekozen wordt voor het opwekken van zonne-energie achter de meter van de collectieve voorzieningen, komen de inkomsten uiteraard volledig voor de VvE. De leden kunnen dan beslissen daarmee de vaste lasten (service kosten) naar beneden te brengen voor alle leden. Ook kan in dit geval mogelijk de ISDE-subsidie benut worden om de kosten voor deze investering naar beneden te krijgen.

Ben ik als bewoner verplicht om mee te doen?

Nee, meedoen aan een collectief zonnestroomdak volgens model 1 (SCE) op uw VvE is niet verplicht. Als u niet meedoet, betaalt u ook niet mee. De kosten worden volledig gedragen door medebewoners en eventuele omwonenden die wel meedoen.

Afhankelijk van de situatie ontvangt de VvE een vergoeding voor het ter beschikking stellen van het dak. Op die manier profiteren ook leden mee van de VvE die niet deelnemen aan het collectieve zonnestroomdak.

Bij model 2 (SDE++) geldt dat dit volledig valt binnen de besluitvorming zoals die geldt binnen uw VvE.

Bij model 3 ('achter de meter' of salderen) bij het verkavelen van het dak zullen hierover afspraken gemaakt moeten worden binnen de VvE. Als die individuele zonnestroominstallaties eenmaal op het

dak liggen, zullen ze naar verwachting niet binnen 20 à 25 jaar verwijderd of veranderd worden. Wanneer gekozen wordt voor een zonnestroom installatie ten behoeve van de collectieve voorzieningen, is de VvE de eindverantwoordelijke en beheerder van deze installatie. Aangezien het om een investering gaat, hebt u als lid hierover mede-zeggenschap op basis van de reguliere besluitvorming van de VvE.

Kan ik als lid of bewoner van de VvE tussentijds zonnestroomdelen bijkopen of verkopen?

Ja, wanneer tussentijds uw stroomverbruik significant verandert, kunt u bij **model 1** (SCE) uw zonnestroomdelen aan iemand anders aanbieden of extra bijkopen. Voorwaarde is wel dat iemand anders ze tegen de dan geldende waarde wil overnemen/aanbieden. Op soortgelijke wijze kunnen bewoners die nu niet mee (willen) doen aan de zonnestroominstallatie in de toekomst alsnog instappen.

Bij model 3, dus in geval van verkaveling van het dakoppervlak, kan dit uiteraard ook. Hierover dienen afspraken gemaakt te worden binnen de VvE.

Kunnen ook niet-bewoners meedoen?

Ja, bij een collectieve zonnestroominstallatie volgens **model 1** wordt gebruik gemaakt van de zogeheten Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE). Dat betekent dat niet alleen leden van de VvE, maar ook iedereen in de buurt met dezelfde postcode en in de direct aangrenzende postcodegebieden kan meedoen. Uitgangspunt is echter dat het zonnestroomdak in eerste instantie is bedoeld voor leden van de VvE. Zij krijgen dan ook voorrang bij de inschrijving.

Wanneer een installatie wordt gerealiseerd via SDE++ (**model 2**), wordt deze vaak zelf door de VvE gefinancierd. Het is echter ook mogelijk om niet-bewoners financieel te laten participeren. In ruil voor een jaarlijkse financiële vergoeding betalen zij dan (een deel van) de aanschafkosten van de zonnestroominstallatie.

Wie regelt het?

Model 1 (SCE): Samen met een energiecoöperatie uit de buurt realiseert Kennemer Energie van A tot Z de zonnestroominstallatie. Om alles ook administratief in goede banen te leiden, wordt bij model 1 (SCE) de gezamenlijke installatie in de meeste gevallen ondergebracht bij een energiecoöperatie. Deze hoeft niet te worden opgericht; er zijn al coöperaties in Kennemerland waar men zich bij kan aansluiten. Wie zonnestroomdelen aanschaft, wordt automatisch lid van de betreffende energiecoöperatie

Bij model 2 (SDE++) regelt Kennemer Energie de subsidieaanvraag, wordt de uitvraag en de bouw begeleid en de installatie conform de afspraken en grondig gecontroleerd aan de VvE opgeleverd.

Bij model 3, een grote zonnecentrale voor de collectieve voorzieningen, regelt Kennemer Energie de uitvragen bij leveranciers en adviseert bij selectie, doet een risico-analyse, vraagt indien nodig een omgevingsvergunning aan, begeleidt de bouw van de installatie conform de afspraken en levert een uitgebreid inspectie rapport op aan de VvE, inclusief adviezen voor het beheer.

Hoe zit het met verzekeringen en onderhoud?

Bij **model 1 (SCE)** zullen – wanneer het zonnestroomdak door een energiecoöperatie wordt beheerd – heldere afspraken worden gemaakt. Het ter beschikking stellen van het dak wordt via een huur- of gebruikersovereenkomst afgesproken met de energiecoöperatie waarin de zonnestroominstallatie is

ondergebracht, en deze energiecoöperatie organiseert de verzekeringen en het onderhoud van de installatie. De VvE krijgt er dus niet meer taken bij en heeft ook geen extra kosten.

Bij **model 2 (SDE++)** en **model 3** (achter de meter/salderen) is de zonnestroominstallatie geheel in handen van de VvE. De VvE zal dan zelf reserveringen moeten maken voor de verzekering, de vervanging van de omvormers na 13 jaar en het onderhoud van de installatie.

Wat gebeurt er als de installatie is afgeschreven?

Wanneer de zonnestroominstallatie die gebruik maakt van **model 1 (SCE)** aan het einde van zijn levensduur is (naar verwachting ca. 25 jaar na installatie), wordt deze van het dak verwijderd. De energiecoöperatie bouwt een reservering op om deze verwijderingskosten te dekken.

De VvE kan er ook voor kiezen om de installatie na 15 jaar geheel over te nemen. Het is namelijk goed denkbaar dat de VvE tegen die tijd bezig is om het gebouw aardgasvrij te maken en dat er extra stroom nodig is voor een oplossing met warmtepompen of andere manieren van verwarmen.

Bij **model 2 (SDE++)** en **model 3**, opwek voor de collectieve voorzieningen, is de VvE vanaf het begin eigenaar van de installatie. De SDE++ subsidie loopt weliswaar na 15 jaar af, maar de gemiddelde levensduur van een zonnestroominstallatie ligt veel hoger waardoor deze in principe nog jaren daarna zonnestroom kan opwekken. Het is aan te raden om hiervoor reserveringen te doen.

Wat is de Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE)?

Dit heeft alleen betrekking op **model 1**: De SCE is een subsidieregeling op basis waarvan VvE's en energiecoöperaties een jaarlijkse subsidie per geproduceerde kWh ontvangen voor stroom die via een collectieve zonnestroominstallatie wordt opgewekt. Deze subsidieregeling blijft gedurende 15 jaar geldig.

Hoeveel collectieve zonnestroomdaken zijn er al in Kennemerland?

In Kennemerland zijn er al 15 collectieve zonnestroomdaken waarop inmiddels circa 750 huishoudens schone energie opwekken. Een aantal van deze bevinden zich op daken van VvE's. [Op de website van Kennemer Energie staat een overzicht.](#)

Wat kunnen we als VvE nog meer als het gaat om verduurzaming?

Ook VvE's zullen de komende jaren flink moeten investeren in de verdere verduurzaming van hun gebouwen. Dat leidt soms tot flinke spanningen binnen de VvE. Een collectief zonnestroomdak is een eerste en relatief eenvoudige stap om dit traject in te slaan.

De ervaring leert dat mensen die hieraan meedoen, eerder geneigd zijn om bijvoorbeeld energiebesparende maatregelen te nemen. Ook is een zonnestroominstallatie een goede eerste stap om samen met andere leden van de VvE te onderzoeken welke andere oplossingen er zijn om het comfort te verhogen en tegelijkertijd de energierekening te verlagen.

Wat is Kennemer Energie (KE)?

Kennemer Energie (KE) is een maatschappelijke onderneming, die zomer 2016 is ontstaan uit de samenwerking tussen de Haarlemse energiecoöperaties en de gemeente Haarlem. Het doel van KE is het gezamenlijk versnellen van de energietransitie door in de regio Kennemerland professioneel, verantwoord en op een voor vrijwilligers volhoudbare manier collectieve zonnestroomdaken te

realiseren. Ook treedt Kennemer Energie op als ontwikkelaar van grote zonnestroomdaken in samenwerking met andere gebouweigenaren in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond.

Kennemer Energie begeleidt VvE's bij het verlagen van de energierekening, het toekomstbestendig maken van hun gebouwen en het realiseren van een zonnestroomdak. [Kijk voor meer informatie op de website.](#)